Ordino Yargıtay İlamı Hakkında - 2021

Taşıma sırasında hasar meydana geldiğini, davacının hasar nedeniyle sigortalısının zarar ve ziyanının davalıdan tahsili - Yargıtay İlamı

YARGITAY İLAMI

Taraflar arasında görülen davada İstanbul ……. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen ……. tarih ve …… sayılı kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, İstinaf İsteminin esastan reddine dair İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi …… Hukuk Dairesi'nce verilen …… tarih ve …… sayılı kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, davacının sigortalısına ait olan nohut emtiasının Mersin Limanından Katara 20/01/2016 tarihli konişmento tahtında ……. gemisi ile taşındığını, taşıma sırasında hasar meydana geldiğini, davacının hasar nedeniyle sigortalısının zarar ve ziyanının tazmin ederek sigortalısının haklarına halef olduğunu, ödenen hasar bedelinin davalıdan tahsili için …… icra Müdürlüğü'nün……. Esas sayılı dosyası üzerinden icra takibi başlatıldığını, davalının haksız şekilde borca itiraz etmesi nedeniyle takibin durdurulduğunu ileri sürerek itirazın iptaline ve takibin devamına karar verilmesini istemiştir.

Davalı ……. vekili, taşımanın 955524916 nolu konişmento tahtında yapıldığını, konişmentonun 26. maddesinde milletlerarası yetki şartının bulunduğunu, yetki klozunda konişmento tahtında yapılan taşımalardan kaynaklanacak uyuşmazlıklara İngiliz yasalarının uygulanacağını ve Londra'daki İngiliz Yüksek Adalet Mahkemesinin yetkili olduğunun kabul edildiğini, bu nedenle davanın milletlerarası yetki şartı nedeniyle reddi gerektiğini savunarak davanın reddine karar verilmesini İstemiştir. İlk derece mahkemesince, ……'nın yabancı menşeli bir şirket olduğu,

taşımanın yapıldığı geminin yabancı bayraklı olup, boşaltma limanının yurtdışında bulunması nedeniyle uyuşmazlığın yabancılık unsuru taşıdığı, dava konusunun Türk mahkemelerinin yetkisinin münhasır yetki esasına göre düzenlenmiş bir konuya ilişkin olmayıp deniz taşımasından yani akdi ilişkiden kaynaklanmış olması nedeniyle konişmentoda yer alan yetki klozuna göre Londra Mahkemelerinin yetkili olduğu gerekçesiyle dava dilekçesinin usulden reddine karar verilmiştir. Bu karara karşı davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi ..... Hukuk Dairesince. İlk derece mahkemesi hüküm ve gerekçesinde dosya kapsamına, yasa ve usule aykırılık bulunmadığı gibi kamu düzenine aykırılık da görülmediği gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir. Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

Davaya konu taşıma işleminde yabancı unsuru mevcut olmakla MÖHUK'un tatbiki gerekmekte olup, bu çerçevede taraflar arasında düzenlenen konşimentolardaki yetki şartının MÖHUK ve TTK kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Yabancılık unsuru taşıyan uyuşmazlıklar bakımından taraflar yetki sözleşmesi yapabilirlerse de, MÖHUK 47/1 maddesi uyarınca, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisini ortadan kaldıran sözleşme yapılması mümkün değildir. Kanun koyucu MÖHUK 54/1- b maddesi ile, Türk mahkemelerinin milletlerarası münhasır yetkisine giren bir konuda verilen yabancı mahkemece karar verilmesini tenfiz engeli olarak kabul etmiştir. 6102 sayılı TTK'nun 105/2 maddesi uyarınca, yabancı tacirlerin Türkiye'deki acentelerinin aracılığıyla yapılan sözleşmelerden doğacak uyuşmazlıklar yönünden acente, müvekkiline izafeten onun nam ve hesabına dava açabileceği gibi, müvekkiline izafeten acente aleyhine de dava açılabilir. Kanunda açıkça, sözleşmelerde, bu hükme aykırı sonuç doğuracak şartlarının geçersiz olduğu hükme bağlanmıştır. Aynı düzenlemeye mülga 6762 sayılı TTK'nun 119. maddesinde de rastlanmaktadır.

Gerek Konunda yer alan düzenlemelerden, gerekse de Kanun gerekçelerinden, kanun koyucu tarafından, yabancı tacirlerin Türkiye'deki acenteleri aracılığıyla yapılan sözleşmelerden doğacak ihtilaflar yönünden dava ister izafeten acente aleyhine açılsın, isterse sözleşmenin tarafı aleyhine açılsın, bu tarz uyuşmazlıklarda Türk mahkemelerine milletlerarası münhasır yetki tanındığı anlaşılmaktadır. Somut olayda taraflar arasındaki uyuşmazlık davalı şirketin Türkiye'deki acentesi ..... aracılığıyla yapılan taşıma sözleşmesine ilişkin olup, konşimentonun da acente tarafından düzenlendiği dikkate alındığında, dava yerleşim yeri yurt dışında olan davalıya karşı

açılmış olsa dahi Türkiye’deki acentenin aracılık ettiği taşıma sözleşmesine istinaden düzenlenen konişmentoya konulan uyuşmazlığın yabacı mahkemede görülmesine dair yetki şartının Türk mahkemelerinin münhasır yetkisini ortadan kaldırır nitelikte olması nedeniyle geçersiz olduğundan mahkemece eksik ve hatalı değerlendirme sonucu yetkisizlik kararı verilmesi doğru olmamış ve kararın bu sebeple davacı yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz istemlerinin kabulü ile İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULARAK KALDIRILMASINA, HMK'nın 373 1. maddesi uyarınca dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, ödediği peşin temyiz harcının isteği halinde temyiz eden davacıya iadesine ..... tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Resmi Yazının Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız. Adalet Bakanlığı İçin Link'e Tıklayınız.